

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **M. W.**

skazanego z art. 300 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 czerwca 2022 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 13 września 2021 r., sygn. akt IX Ka [...]

zmieniającego częściowo wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt III K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. L. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. obciążyć skazanego M. W. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. W. został oskarżony o to, że „w dniu 29 grudnia 2016 roku w Sądzie Okręgowym w W., działając z góry powziętym zamiarem, w celu udaremnienia wykonania prawomocnego orzeczenia sądowego – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Okręgowego w W. XX GNc [...] zaopatrzonego w

klauzulę wykonalności z dnia 29.10.2009 roku postanowieniem Sądu Okręgowego w W., XX Wydziału Gospodarczego sygn. akt XX Gco [...], uszczuplił zaspokojenie wierzyciela F. [...] Sp. z o.o. poprzez ukrycie składników majątku dłużnika zagrożonych zajęciem w postaci środków pieniężnych w kwocie 25.000 złotych, poprzez złożenie oświadczenia na piśmie w Sądzie Okręgowym w W. o przelewie tych środków na konto bankowe nr [...] należące do jego córki A. W.”, tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt III K [...]:

1. w pkt I uznał oskarżonego M. W. za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, który zakwalifikował z art. 300 § 2 k.k. i za to na tej podstawie skazał go, a na podstawie art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24.06.2020 roku w zw. z art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę 1 roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;
2. w pkt II-IV orzekł o kosztach procesu.

Apelację od ww. wyroku Sądu Rejonowego wnieśli oskarżyciel publiczny (na niekorzyść oskarżonego), pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, obrońca oraz oskarżony.

Sąd Okręgowy w W. – po rozpoznaniu wniesionych apelacji – wyrokiem z dnia 13 września 2021 r., sygn. akt IX Ka [...]:

1. w pkt 1 zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że w punkcie I z podstawy wymiaru kary wyeliminował przepis art. 37a k.k. i w miejsce orzeczonej kary ograniczenia wolności wymierzył oskarżonemu M. W. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. w pkt 2, na podstawie art. 46 § 1 k.k., zasądził od oskarżonego M. W. na rzecz oskarżyciela posiłkowego F. [...] Sp. z.o.o. kwotę 25 000 złotych tytułem obowiązku naprawienia szkody;
3. w pkt 4 i 5 orzekł o kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym.

Kasację od ww. wyroku Sądu Okręgowego wniósł obrońca M. W., zaskarżając to orzeczenie w całości.

Obrońca zarzucił „rażące naruszenie prawa materialnego, art. 300 § 2 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, które mogło mieć istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia polegające na przypisaniu winy M. W. za przestępstwo stypizowane w tym przepisie w sytuacji, gdy zachowanie oskarżonego polegające na przelewie środków pieniężnych w kwocie 25 000 zł otrzymanych od Skarbu Państwa w związku z wyrokiem z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt V Ko [...] tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie na konto córki A. W., były środkami po pierwsze nie podlegającymi egzekucji zgodnie z art. 831 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania cywilnego, a były przeznaczone na specjalny cel, który został przez sądy obu instancji zniweczony, po drugie środki te przebrane na konto córki były przeznaczone na spłatę części wierzytelności żony M. W. - która wskazała rachunek bankowy córki do spłaty części wierzytelności – M. W. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „W.” objętej nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w W. z dnia 21 sierpnia 2007 r. – sygn. akt. XX GNc [...] zapatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 15 maja 2008 r. a w konsekwencji zachowanie oskarżonego M. W. nie nosiło znamion czynu zabronionego stypizowanego w wyżej wskazanym przepisie, albowiem oskarżony nie udaremnił bądź uniemożliwił w sposób świadomy wykonania prawomocnego orzeczenia sądowego – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Okręgowego w W. XX GNc [...] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 29.10.2009 r. postanowieniem Sądu Okręgowego w W. XX Wydziału Gospodarczego - sygn. akt XX Gco [...]”.

Zarzucając powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego dla w W. i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w W., składając pisemną odpowiedź na zaprezentowane przez obrońcę stanowisko, wniósł o oddalenie wniesionej kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Nadzwyczajny środek zaskarżenia, o którym mowa w rozdziale 55 Kodeksu postępowania karnego – zgodnie z art. 523 § 1 tej ustawy – wniesiony może być jedynie z powodu uchybień o charakterze bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 439 k.p.k.) lub innego rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Nadto, przepis art. 519 k.p.k. stanowi o tym, jakie orzeczenia podlegają zaskarżeniu w trybie kasacji. Przedmiotowy zakres tych orzeczeń zawężony został do prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a Kodeksu karnego. Oznacza to, że rażącym naruszeniem prawa, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k., musi być dotknięte orzeczenie wymienione w art. 519 k.p.k., a nie wyrok sądu pierwszej instancji. Kasacja, co już wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej dokonanej przez sąd odwoławczy. Z powyższego wynika, że zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny – i to rzeczywiście, a nie tylko pozornie – dotyczyć orzeczenia sądu odwoławczego. Można co prawda w kasacji wytknąć uchybienie odnoszące się do wyroku sądu pierwszej instancji, ale warunkiem skuteczności tak skonstruowanego zarzutu jest wykazanie, że uchybienie to przeniknęło do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo „wykazanie” powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 30.03.2017 r., V KK 35/17, LEX nr 2281289).

Transponując powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy, odnotować trzeba, że autor kasacji zamierzał w istocie uzyskać efekt dublującej kontroli odwoławczej wyroku Sądu Rejonowego. Z jednej bowiem strony kasacja ta charakteryzuje się powieleniem twierdzeń przedstawionych uprzednio w zwykłych środkach odwoławczych, z drugiej zaś strony całkowitym zignorowaniem argumentów zaprezentowanych w pisemnych motywach wyroku sądu *ad quem*. Znamienne jest, że skarżący w nadzwyczajnym środku zaskarżenia nie podniósł nawet zarzutu naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., co samo w sobie wskazuje na wadliwość redakcyjną wniesionej kasacji, której

konsekwencję musi stanowić konkluzja, że środek ten – wbrew dyspozycji zawartej w art. 519 k.p.k. – został skierowany przeciwko wyrokowi sądu pierwszej instancji. Sformułowany zresztą w kasacji zarzut rażącego naruszenia prawa materialnego nie odnosi się bynajmniej do błędnej wykładni znamion przestępstwa stypizowanego w art. 300 § 2 k.k., lecz wyłącznie do negacji oceny sądu *a quo* w zakresie dopuszczalności egzekucji środków pieniężnych uzyskanych przez R. W. z tytułu zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie, a zatem ewentualnej obrazy przepisów regulujących egzekucję wierzytelności w postępowaniu cywilnym, jako uchybienia mającego pierwotny charakter. Tymczasem sąd odwoławczy, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, rozważył podniesione w tym zakresie zarzuty apelacji oskarżonego i jego obrońcy, przedstawiając argumentację przemawiającą za ich bezzasadnością. Sąd *ad quem* nie podzielił stanowiska autorów apelacji, że kwota 25 000 złotych, którą R. Witkowski uzyskał sądownie tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie, nie podlega egzekucji w myśl art. 831 § 1 pkt 2 k.p.c. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku podano, z jakich powodów pogląd ten nie zasługuje na uwzględnienie, natomiast treść kasacji w tym przedmiocie zawiera wyłącznie polemikę z argumentacją przedstawioną przez organ drugiej instancji, nie stanowiąc też asumptu do bardziej pogłębionych rozważań. Skarżący nie wykazał, by w tym zakresie doszło do rażącego naruszenia prawa w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy rozważył nadto twierdzenia zogniskowane na kwestii odnoszącej się do subiektywnego przekonania skazanego o braku prawnej możliwości zajęcia sumy pochodzącej z odszkodowania za niesłuszne tymczasowe aresztowanie, uznając jego wyjaśnienia za niewiarygodne, nawet w kontekście przywołanego przezeń postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 listopada 2018 r. o zmianie czynności komornika poprzez uchylenie zajęcia komorniczego (sygn. akt VII Co [...]), które to orzeczenie – jak słusznie podniósł sąd odwoławczy – zostało wydane po dacie przypisanego czynu, a zatem nie mogło stanowić źródła przekonania skazanego o wyłączeniu od egzekucji środków przyznanych mu tytułem zadośćuczynienia.

Przedstawione zaś na późniejszym etapie postępowania ogólnikowe twierdzenia skazanego o przeznaczeniu sumy przyznanego mu zadośćuczynienia

na spłatę innego zobowiązania (wobec M. W., jako przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „W.”), bezpośrednio zmierzają do podważenia dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, których prawidłowości sąd kasacyjny nie jest uprawniony badać. Należy zaznaczyć, że również w tym przedmiocie skarżący nie sformułował w kasacji zarzutu naruszenia przepisu art. 433 § 2 k.p.k., a z treści uzasadnienia tego środka odwoławczego trudno jest – posługując się nawet dyrektywą z art. 118 § 1 k.p.k. – wyinterpretować zarzut jego obrazy.

Konkludując, treść wywiedzionej w niniejszej sprawie kasacji pozwoliła uznać ją za oczywiście bezzasadną – i w konsekwencji oddalić na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. W sprawie nie odnotowano też okoliczności, które wskazywałyby na wystąpienie uchybień przewidzianych w art. 439 § 1 k.p.k. W tym stanie rzeczy rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. byłoby zabiegiem bezprzedmiotowym.

Wysokość wynagrodzenia obrońcy ustalono w oparciu o przepisy § 17 ust. 3 pkt 1 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j. z dnia 2019.01.04).

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy – rozpoznając przedmiotową kasację na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. – orzekł jak w postanowieniu.